

**2014–2020 M. EUROPOS SĄJUNGOS FONDŲ INVESTICIJŲ VEIKSMŲ PROGRAMOS
4 PRIORITETO „ENERGIJOS EFEKTYVUMO IR ATSINAUJINANČIŲ IŠTEKLIŲ ENERGIJOS GAMYBOS IR NAUDOJIMO
SKATINIMAS“ 04.3.1-VIPA-T-113 PRIEMONĖS „VALSTYBEI NUOSAVYBĖS TEISE PRIKLAUSANČIŲ PASTATŲ ATNAUJINIMAS
(II)“ PROJEKTŲ FINANSAVIMO SĄLYGŲ APRAŠO NR. 1 PROJEKTO DERINIMO SU VADOVAUJANČIAJA INSTITUCIJA
PAŽYMA**

2018 m. liepos d.

Eil. Nr.	Pastabos, pasiūlymai	Išvadų, pasiūlymų ir pastabų vertinimai bei komentarai
1.	Lietuvos Respublikos finansų ministerija 2018 m. birželio 1 d. raštas Nr. ((24.37 E-01)-5K-1808497)-6K-1803050	
1.1.	Vadovaujantis PFSA formos 17 p., informacija apie planuojamus skelbti kvietimus/sudaryti projektų sąrašus taip pat turi būti pateikiama kvietimų teikti paraiškas skelbimo, projektų sąrašų ir finansavimo sutarčių plane, kuris skelbiamas ES struktūrinių fondų svetainėje www.esinvesticijos.lt . Prašome patikslinti PFSA 12 p. nuostatą, kad kvietimų planas skelbiamas ministerijos ir www.esinvesticijos.lt tinklapyje.	Atsižvelgta. Aprašo 12 p patikslintas atitinkamai pagal pastabą: „Pagal Aprašo 11 punkte nurodytą remiamą veiklą kvietimus teikti paraiškas projektams finansuoti numatoma paskelbti pagal Ministerijos ne rečiau kaip kas ketvirtį rengiamą Kvietimų teikti paraiškas skelbimo, projektų sąrašų ir finansavimo sutarčių planą, kuris skelbiamas Ministerijos svetainės skyriuje „Veiklos sritys“, srityje „Europos Sąjungos investicijos“, dalyje „2014–2020 m. Europos Sąjungos investicijos“ arba ir ES struktūrinių fondų svetainėje. Kvietime teikti paraiškas projektams finansuoti nurodoma bendra kvietimo suma“
1.2	Prašome patikslinti PFSA 12 p., nurodant kvietimo teikti paraiškas datą ketvirčio tikslumu, taip kaip tai numatyta Pavyzdinės Projektų finansavimo sąlygų aprašo formos, patvirtintos 2014–2020 metų Europos Sąjungos struktūrinių fondų administravimo darbo grupės, sudarytos Lietuvos Respublikos finansų ministro 2013 m. liepos 11 d. įsakymu Nr. 1K-243 „Dėl darbo grupės sudarymo“, 2018 m. balandžio 10 d. posėdžio protokolu Nr. 1 (40) (toliau – PFSA forma), 17 punkte.	Neatsižvelgta. Energetikos ministerija, vadovaudamasi Veiksmų programos administravimo taisyklių 137 p., ne rečiau kaip kas ketvirtį turi rengti ir viešai skelbti kvietimų teikti paraiškas skelbimo, projektų sąrašų ir finansavimo sutarčių planą, kuris šiuo metu taip pat yra paskelbtas Energetikos ministerijos ir ES struktūrinių fondų svetainėje. Šiame plane datos planuojamiems skelbti kvietimams teikti paraiškas yra nurodomos ketvirčio tikslumu. Todėl nėra tikslinga dubliuoti informacijos, kuri yra kitame, su įgyvendinančiomis institucijomis derinamame dokumente. Be to, siūlomas tikslinimas taip pat yra netikslingas,

		kadangi pasikeitus Ministerijos planams dėl kvietimų paskelbimo, būtų reikalingas teisės akto projekto pakeitimas, kas reiškia ir visą jo laikui imlią derinimo procedūrą.
1.3	Atkreipiame dėmesį, kad pagal 6.4 tinkamumo vertinimo klausimas šioje priemonėje nėra taikomas.	Atsižvelgta. Patikslintas Aprašo 1 priedas, nurodant, kad 6.4 netaikomas.
1.4	Vadovaujantis PAFT 387 p., gražinamų projekto finansavimo lėšų grafiko forma patvirtinama kaip projekto sutarties priedas, todėl prašome patikslinti PFSA 4 p. pateikiamą sąvokos „Gražinamosios subsidijos lėšų gražinimo grafikas“ apibrėžimą, nurodant, kad grafiko forma tvirtinama kaip sutarties priedas.	Atsižvelgta. Aprašo 4 punkto gražinamosios subsidijos lėšų gražinimo grafiko apibrėžimas patikslintas sekančiai: <i>„Gražinamosios subsidijos lėšų gražinimo grafikas (toliau – Grafikas) suprantamas kaip įgyvendinančiosios institucijos pagal 2014–2020 metų Europos Sąjungos struktūrinių fondų administravimo darbo grupės, sudarytos Lietuvos Respublikos finansų ministro 2013 m. liepos 11 d. įsakymu Nr. 1K-243 „Dėl darbo grupės sudarymo“, pavyzdinę formą parengtas ir iš Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšų bendrai finansuojamo projekto sutartyje (toliau – projekto sutartis) nurodytomis sąlygomis su galutiniu mokėjimo prašymu tvirtinamas dokumentas. Grafiko forma tvirtinama kaip projekto sutarties priedas.“</i>
1.5.	Prašome patikslinti 16.2 p. formuluotę taip: <...> Galutinės energijos sąnaudų sumažėjimas (procentais) vertinamas lyginant sumines energijos sąnaudas arba bendras šildymui, vėsinimui, karštam vandeniui ruošti, <u>sumines</u> elektros energijos sąnaudas <...>.	Atsižvelgta. Linksnis patikslintas pagal pastabą.
1.6	Prašome patikslinti 27.2 p. formuluotę taip: „jeigu pagal šį Aprašą finansuojamo projekto investicijų vertė viršija <...>“.	Atsižvelgta pagal liepos mėn. 4 d. raštu pateiktą pastabą. Punktas panaikintas (žr. šios pažymos 2.6 punktą).
1.7	Atkreipiame dėmesį, kad PFSA nuostata, nustatanti, kad „įgyvendinančioji institucija pildo patikros lapą dėl valstybės pagalbos ir „de minimis“ pagalbos buvimo ar nebuvimo, kuris	Atsižvelgta iš dalies. Aprašo 32 ir 35 punktuose atsisakyta nuostatos: „Įgyvendinančioji institucija pildo patikros lapą dėl valstybės pagalbos ir „de minimis“ pagalbos buvimo ar

	<p>skelbiamas ES struktūrinių fondų svetainėje, ir jį pateikia Ministerijai kartu su paraiškų tinkamumo finansuoti vertinimo ataskaita“ pateikiama PFSA 32, 35, 37 bei 38 p. Siūlome šią nuostatą palikti tik prie 38 p.</p>	<p>nebuvo, kuris skelbiamas ES struktūrinių fondų svetainėje, ir jį pateikia Ministerijai kartu su tinkamumo finansuoti vertinimo ataskaita.“ 37 p. formuluotė skiriasi, todėl ji nebuvo tikslinga. 38 p., atsižvelgiant į pastabą ir siekiant aiškumo, papildytas: „Projektų valstybės pagalbos atitiktis Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 107 straipsnyje valstybės pagalbos apibrėžimui, Bendrojo bendrosios išimties reglamento ir (arba) de minimis reglamento nuostatomis vertinimą atlieka įgyvendinančioji institucija, pildomi patikros lapas dėl valstybės pagalbos ir „de minimis“ pagalbos buvimo ar nebuvimo, kuris skelbiamas ES struktūrinių fondų svetainėje ir Aprašo 2 priedas, ir (arba) Aprašo 3 priedas. Patikros lapas dėl valstybės pagalbos ir „de minimis“ pagalbos buvimo ar nebuvimo teikiamas Ministerijai kartu su paraiškų tinkamumo finansuoti vertinimo ataskaita.“</p>
1.8	<p>Prašome patikslinti PFSA 51 p. taip: <...> taip pat Lietuvos Respublikos finansų ministerijos rengiamose gairėse dėl projektų diskontuotų grynujų pajamų skaičiavimo ir priežiūros metodikos, kurios skelbiamos ES struktūrinių fondų svetainėje http://www.esinvesticijos.lt/docview/?id=4743&h=40657&t=2016%2005%2009%20Pajam%20skaiciav%20ir%20priez%20metodika <...></p>	<p>Atsižvelgta. 51 punktą patikslintas pagal pastabą: „<i>Pajamoms iš projekto veiklų, gautoms projekto įgyvendinimo metu ir po projekto finansavimo pabaigos, taikomi reikalavimai, nustatyti Projektų administravimo ir finansavimo taisyklių 36 skirsnyje, taip pat Lietuvos Respublikos finansų ministerijos rengiamose gairėse dėl pProjektų diskontuotų grynujų pajamų skaičiavimo ir priežiūros metodikojės, kuriai pritaria Veiksmų programos valdymo ir priežiūros komitetas ir, kurios skelbiamaos ES struktūrinių fondų svetainėje http://www.esinvesticijos.lt/docview/?id=4743&h=40657&t=2016%2005%2009%20Pajam%20skaiciav%20ir%20priez%20metodika (netaikoma, jeigu projektui teikiama valstybės pagalba)“</i></p>
1.9	<p>Atsižvelgiant į Finansų ministerijoje vykusio susitikimo metu priimtus sprendimus dėl galimų viešosios ir privačios partnerystės projektų (kai projektus įgyvendins biudžetinės įstaigos), prašome patikslinti PFSA įtraukiant nuostatą, kad jeigu projektas</p>	<p>Atsižvelgta pagal liepos mėn. 4 d. raštu pateiktą pastabą (žr. šios pažymos 2.6 punktą).</p>

	<p>įgyvendinamas viešosios ir privačios partnerystės būdu, viešosios ir privačios partnerystės sutartis turi atitikti 2015 m. balandžio 28 d. Komisijos deleguotojo reglamento (ES) 2015/1076, kuriuo pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) Nr. 1303/2013 nustatomos papildomos taisyklės dėl paramos gavėjo pakeitimo ir dėl su tuo susijusios atsakomybės ir minimalūs reikalavimai, kurie turi būti įtraukti į viešojo ir privačiojo sektorių partnerystės sutartis, finansuojamas Europos struktūrinių ir investicijų fondų lėšomis (OL 2015 L 175 p. 1), nuostatas.</p>	
1.10	<p>Siūlome apvarstyti galimybę PFSA 47 bei 71.6 punktuose prašyti pateikti ne mažiau kaip 3 tiekėjų komercinius pasiūlymus.</p>	<p>Atsižvelgta. 47 ir 71.4 (buvęs 71.6 p.) punktai patikslinti nurodant ne mažiau kaip 3 tiekėjų komercinius pasiūlymus.</p>
2.	<p>Lietuvos Respublikos finansų ministerija 2018 m. liepos 4 d. raštas Nr. ((24.37 E-02)-5K-1808497)-6K-1803602</p>	
2.1	<p>Nustatyti Apraše reikalavimą, kad energijos vartojimo audite esančių techninių alternatyvų palyginimą ir įvertinimą atliktų pati įgyvendinančioji institucija, o tais atvejais, kai projektai bus įgyvendinami pasitelkiant energijos taupymo paslaugų teikėją, įgyvendinančioji institucija alternatyvų palyginimą ir įvertinimą atliktų kartu su CPVA, aprašo dalį „Paraiškų rengimas, pareiškėjų informavimas, konsultavimas, paraiškų teikimas ir vertinimas“ papildant nauju punktu „Įgyvendinančioji institucija paraiškų vertinimo metu projektams, kurių pagal šį Aprašą finansuojamo projekto investicijų vertė viršija Projektų administravimo ir finansavimo taisyklių 67¹ punkte nustatytą vertę, atlieka energijos vartojimo audito ataskaitoje pateiktų energijos taupymo priemonių grupių (paketų) vertinimą ir įsitikina, kad Pareiškėjo pateiktoje paraiškoje prašoma finansavimo optimaliai energijos taupymo priemonių grupei (paketui).“</p>	<p>Atsižvelgta. Pagal gautą pasiūlymą Aprašo skyrius „Paraiškų rengimas, pareiškėjų informavimas, konsultavimas, paraiškų teikimas ir vertinimas“ papildytas nauju punktu: <i>„Įgyvendinančioji institucija paraiškų vertinimo metu projektams, kurių pagal šį Aprašą finansuojamo projekto investicijų vertė viršija Projektų administravimo ir finansavimo taisyklių 67¹ punkte nustatytą vertę, atlieka energijos vartojimo audito ataskaitoje pateiktų energijos taupymo priemonių grupių (paketų) vertinimą ir įsitikina, kad Pareiškėjo pateiktoje paraiškoje prašoma finansavimo optimaliai energijos taupymo priemonių grupei (paketui).“</i></p>

2.2	<p>Taikyti Projekto administravimo ir finansavimo taisyklių 67¹ p. numatytą išimtį, atsisakant reikalavimo pareiškėjui kartu su paraiška teikti Investicijų projektą su Sąnaudų ir naudos analizės rezultatų skaičiuokle (atsisakyti Aprašo 71.1 punkto), atitinkamai panaikinti 27.2 punktą ir papildyti punktu nurodančiu, kad tais atvejais, kai pagal Aprašą finansuojamo projekto investicijų vertė viršija Projektų administravimo ir finansavimo taisyklių 67¹ punkte nustatytą vertę, pareiškėjas nerengia ir kartu su paraiška neteikia investicijų projekto įgyvendinančiajai institucijai</p>	<p>Atsižvelgta.</p> <p>Atsisakyta projekto parengtumui anksčiau numatyto reikalavimo pareiškėjui iki paraiškos pateikimo būti parengusiam investicijų projektą su Sąnaudų ir naudos analizės rezultatų skaičiuokle (jeigu projekto investicijų vertė viršija Projektų administravimo ir finansavimo taisyklių 67¹ punkte nustatytą vertę), atitinkamai atsisakyta reikalavimo kartu su paraiška pateikti Investicijų projektą su Sąnaudų ir naudos analizės rezultatų skaičiuokle. Aprašo 27 punktas papildytas nuostata: <i>„jeigu pagal šį Aprašą finansuojamo projekto investicijų vertė viršija Projektų administravimo ir finansavimo taisyklių 67¹ punkte nustatytą vertę, pareiškėjas nerengia ir kartu su paraiška neteikia investicijų projekto įgyvendinančiajai institucijai.“</i></p>
2.3	<p>Taip pat patikslinti Aprašą prie paraiškos pildymo reikalavimų nurodant, kad pareiškėjas turi teikti paraišką didžiausiai ekonominį efektyvumą (naudą) turinčiai energijos vartojimo audito ataskaitoje pateiktai energijos taupymo priemonių grupės (paketo) finansavimui. Atitinkamai siūlome patikslinti Aprašo 1 priedą, atsisakant investicijų projekto kaip informacijos šaltinio ir 7.1 bendrojo reikalavimo detalizavime nurodyti, kad Investicijų projektų rengimo metodiką numatoma taikyti su išimtimi bei nustatant šio bendrojo reikalavimo vertinimo aspektus.</p>	<p>Atsižvelgta.</p> <p>Papildomai pagal anksčiau derintą Aprašą patikslinta, kas yra laikoma didžiausią ekonominį efektyvumą (naudą) turinti energijos vartojimo audito ataskaitoje pateikta energijos taupymo priemonių grupė (paketas):</p> <p><i>„66. Siekdamas gauti finansavimą, pareiškėjas turi užpildyti paraišką, kurios iš dalies užpildyta forma (.pdf formatu) skelbiama ES struktūrinių fondų svetainės skyriuje „Dokumentai“, srityje „Finansavimas“ paskelbto kvietimo teikti paraiškas dalyje „Susiję dokumentai“. Paraiškoje turi būti prašoma finansuoti tokią (-i) energijos vartojimo audito ataskaitoje pateiktą energijos taupymo priemonių grupę (paketą), kurią (-i) įgyvendinus būtų pasiekiamas didžiausias ekonominis efektyvumas (nauda), t. y. vienu investuotu euru būtų sutaupoma daugiausia energijos, išreikštos kilovatvalandėmis vienam eurui (kWh/Eur) per metus, skaičiuojant energijos sutaupymus per metus, padalijus iš investicijų dydžio;“.</i></p> <p>Aprašo 1 priede atsisakyta investicijų projekto kaip informacijos šaltinio, o 7.1 bendrojo reikalavimo detalizavime nurodyta: <i>„(Investicijų projektų rengimo metodiką numatoma taikyti su išimtimi, kuomet pareiškėjas nerengia ir neteikia investicijų projekto, todėl įgyvendinančioji institucija</i></p>

		<i>paraiškų vertinimo metu projektams, kurių pagal šį Aprašą finansuojamo projekto investicijų vertė viršija Projektų administravimo ir finansavimo taisyklių 67¹ punkte nustatytą vertę, šį kriterijų taiko atlikdama energijos vartojimo audito ataskaitoje pateiktų energijos taupymo priemonių grupių (paketų) vertinimą ir įsitikindama, kad Pareiškėjo pateiktoje paraiškoje prašoma finansavimo optimaliai energijos taupymo priemonių grupei (paketui).)“</i>
2.4	Aprašo 27.5 p. patikslinti taip: „iki paraiškos pateikimo turi būti parengtas pastato naudojimo planas visam projekto ataskaitiniam laikotarpiui, kaip numatyta Viešųjų pastatų energinio efektyvumo didinimo programoje	Atsižvelgta. Patikslinta pagal pastabą: „iki paraiškos pateikimo turi būti parengtas pastato naudojimo planas visam projekto ataskaitiniam laikotarpiui , kaip numatyta Viešųjų pastatų energinio efektyvumo didinimo programoje“.
2.5	atsisakyti Apraše nustatyto reikalavimo pareiškėjui su paraiška pateikti išsipareigojimo dėl paskolos suteikimo kopiją, įrodančią, kad dalį pastato atnaujinimui reikalingų investicijų numatoma finansuoti pagal priemonę Nr. 04.3.1-FM-F-105 ir Aprašą papildyti punktu „Įgyvendinančioji institucija iki paraiškos vertinimo pabaigos turi įsitikinti, kad pareiškėjas yra gavęs išsipareigojimą dėl paskolos centrinės valdžios viešojo pastato, esančio (adresas) atnaujinimui didinant energijos vartojimo efektyvumą suteikimo, įrodantį, kad dalį pastato atnaujinimui reikalingų investicijų numatoma finansuoti pagal priemonę 04.3.1-FM-F-105“.	Atsižvelgta. Reikalavimo pareiškėjui su paraiška pateikti išsipareigojimo dėl paskolos suteikimo kopiją, įrodančią, kad dalį pastato atnaujinimui reikalingų investicijų numatoma finansuoti pagal priemonę Nr. 04.3.1-FM-F-105 atsisakyta, o Aprašo skyrius „Paraiškų rengimas, pareiškėjų informavimas, konsultavimas, paraiškų teikimas ir vertinimas“ papildytas punktu: „ Įgyvendinančioji institucija iki paraiškos vertinimo pabaigos turi įsitikinti, kad pareiškėjas yra gavęs išsipareigojimą dėl paskolos centrinės valdžios viešojo pastato, esančio (adresas) atnaujinimui didinant energijos vartojimo efektyvumą suteikimo, įrodantį, kad dalį pastato atnaujinimui reikalingų investicijų numatoma finansuoti pagal priemonę 04.3.1-FM-F-105“.
2.6	Taip pat atsižvelgiant į Finansų ministerijos raštu teiktą pastebėjimą dėl viešosios ir privačios partnerystės nustatyti, kad jeigu projektas įgyvendinamas pagal 04.3.1-FM-F-105 priemonę pasitelkiant energijos taupymo paslaugų teikėją, sutartis, sudaroma tarp projekto vykdytojo ir energijos taupymo paslaugų teikėjo, turi atitikti 2015 m.	Atsižvelgta. Skyrius „Projektų įgyvendinimo reikalavimai“ papildytas nuostata: „ Jeigu projektas įgyvendinamas pagal 04.3.1-FM-F-105 priemonę pasitelkiant energijos taupymo paslaugų teikėją, sutartis, sudaroma tarp projekto vykdytojo ir energijos taupymo paslaugų teikėjo, turi atitikti 2015 m.

<p>balandžio 28 d. Komisijos deleguotojo reglamento (ES) 2015/1076, kuriuo pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) Nr. 1303/2013 nustatomos papildomos taisyklės dėl paramos gavėjo pakeitimo ir dėl su tuo susijusios atsakomybės ir minimalūs reikalavimai, kurie turi būti įtraukti į viešojo ir privačiojo sektorių partnerystės sutartis, finansuojamas Europos struktūrinių ir investicijų fondų lėšomis (OL 2015 L 175 p. 1), nuostatas.“ Aprašo 4 punkte atitinkamai įtraukiant Energijos taupymo paslaugų teikėjo apibrėžimą.</p>	<p><i>balandžio 28 d. Komisijos deleguotojo reglamento (ES) 2015/1076, kuriuo pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) Nr. 1303/2013 nustatomos papildomos taisyklės dėl paramos gavėjo pakeitimo ir dėl su tuo susijusios atsakomybės ir minimalūs reikalavimai, kurie turi būti įtraukti į viešojo ir privačiojo sektorių partnerystės sutartis, finansuojamas Europos struktūrinių ir investicijų fondų lėšomis (OL 2015 L 175 p. 1), nuostatas“</i></p> <p>4 p. papildytas sąvoka: <i>„Energijos taupymo paslaugų teikėjas suprantamas taip, kaip apibrėžta Lengvatinių paskolų teikimo centrinės valdžios viešųjų pastatų atnaujinimui, didinant energijos vartojimo efektyvumą, tvarkos apraše, patvirtintame uždarosios akcinės bendrovės Viešųjų investicijų plėtros agentūros generalinio direktoriaus 2015 m. gegužės 22 d. įsakymu Nr. 2015/9-16 „Dėl Centrinės valdžios viešųjų pastatų atnaujinimo (modernizavimo) lengvatinių paskolų teikimo tvarkos aprašo ir Garantijų teikimo gatvių apšvietimo modernizavimui tvarkos aprašo patvirtinimo“.</i></p>
--	--